7.SINIF 4. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık BİLECİK Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

Aşağıdaki cümleleri kutucukta verilenleri kullanarak doğru olarak tamamlayınız.

UYGURLAR	ÇİVİ	ASURLAR	HİYEROGLİF	ROMA İMPARATORLUĞU
MISIR	FENİKE	ÇİN	ZİGGURAT	
PARŞÖMEN	BERGAMA	İSKENDERİYE		

1. Tarihte ilk defa Sümerler tarafından kullanılan ______________ yazısı zamanla başka medeniyetler tarafından da kullanılmıştır. Bu medeniyetlerden biri olan ______________ MÖ 600'lerde başkentleri Ninova'da binlerce tabletten oluşan bir kütüphane yapmışlardır.

2. Mısır medeniyetinde ______________ adı verilen resim yazısı kullanılmaya başlanmıştır. Semboller bazen nesneyi temsil ettiği gibi bazen de bir sesi temsil ediyordu. Örneğin, bir çift bacak, gitmek; bir çift göz, görmek anlamına geliyordu.

3. MÖ 300'lerde kurulan ______________ Kütüphanesi'nde çok sayıda el yazması eser bulunmakta ve dönemin önemli bilim insanları burada çalışmaktaydı. Mısır'a giren her kitabın mutlaka bir örneği burada çoğaltılıp sahibine veriliyor, kitabın aslı ise kütüphanede kalıyordu. Yurt dışından da kitaplar satın alınıp getiriliyordu. Böylece, o zamana kadar dağınık hâlde ve kaybolmak üzere olan birçok eser burada toplanırdı. Ancak bu kütüphane ______________ Dönemi'nde yakıldı.

4. Günümüzde kullandığımız alfabenin de kökenini oluşturan ______________ alfabesi 22 sessiz harften oluşmaktadır. Yunanlılar bu alfabeyi kendi dillerine uyarlayarak yunan alfabesini geliştirdiler.

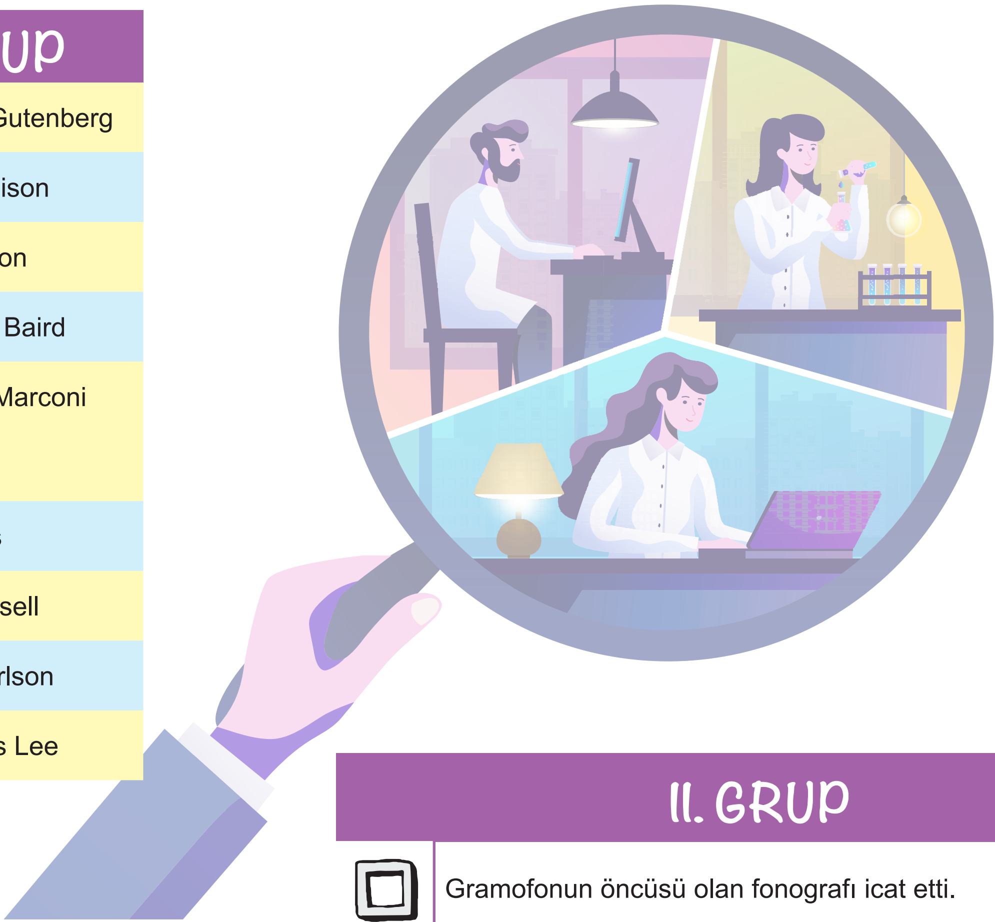
5. Tsai Lun (Say Yun) adında bir devlet görevlisi dut ağacı kabuğu, kenevir ve paçavraları suyla karıştırarak ince tabakalar şeklinde hamur hâline getirdi. Daha sonra bu hamuru kurutarak kâğıdı icat etti. Böylece ______________ medeniyetinde kâğıt kullanılmaya başlandı.

6. Yazı, MÖ 3200'lerde Mezopotamya medeniyetlerinden Sümerler'de kullanılmaya başlandı. Sümerlerin ______________ adını verdikleri tapınakları aynı zamanda ürünlerin depolandığı yerlerdi. Buraya getirilen ürünleri görevliler kil tabletler üzerine ucu sivri nesnelerle basit resimler çizerek kaydediyorlardı.

7. Günümüzde İzmir ilinde yer alan ______________ Kütüphanesi, İlk Çağ'ın en büyük kütüphanelerden biri idi. Yeni kitaplar yazılmasını sağlamak için hayvan derilerini işleyerek günümüzde ______________ olarak bildiğimiz kâğıt türünü kullanmaya başladılar.

Aşağıdaki I. grubu II. grup ile eşleştiriniz.

I. GRUP
A) Johannes Gutenberg
B) Thomas Edison
C) Isaac Newton
D) John Logie Baird
E) Guglielmo Marconi
F) Eniac
G) Copernicus
H) James Russell
I) Chester Carlson
İ) Tim Berners Lee

	II. GRUP
☐	Gramofonun öncüsü olan fonografı icat etti.
☐	Ayrı ayrı hazırlanmış kurşun harfleri yan yana dizerek baskı yapan matbaayı icat etti.
☐	Radyo dalgalarıyla deneyler yaparak radyonun geliştirilmesine öncülük etti.
☐	Mekanik televizyonu icat etti.
☐	Fotokopi makinesini icat etti.
☐	Kompakt diski (CD) icat etti.
☐	Dünya Çapında Ağ'ı (www) icat etti.
☐	Eniyak adıyla ilk bilgisayarlardan birini üretti.

Aşağıda Türk-İslam bilginlerine ait bilgiler verilmiştir. Bilgisi verilen Türk-İslam bilginini sayı aralıklarına isimlerinin arasında boşluk bırakmadan yerleştirerek sarmal bulmacayı doldurunuz. Halkaları doldurduktan sonra ip ucu verilen sayılarla gizlenmiş şifreyi bulunuz.

PİRİ REİS | **ALİ KUŞÇU** | **EL-CEZERİ**

İBN-İ HEYSEM | **İBN-İ HALDUN** | **İBN-İ FİRNAS** | **İBN-İ SİNA**

***1.-10.** Mukaddime adıyla bilinen eserini Kitabü'l- İber isimli kitabına giriş olarak yazmıştır.*

***11.-18.** Kitab-ı Bahriye adlı eserinde Akdeniz limanlarını tanıtmıştır.*

***19.-26.** Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA) tarafından Ay'daki bir bölgeye ismi verilmiştir.*

***27.-36.** Bir planör yaparak uçmayı deneyen ilk bilim insanlarından biridir.*

***37.-44.** "Mekanik Araçlar Kitabı" eserinde kendi icadı olan su saatleri, otomatik kontrol düzenleri ve fıskiyeler gibi aletlerin çalışma prensiplerini açıklamıştır.*

***45.-52.** Tıp alanında bilimsel deneylere örnek vererek ilk defa sonda aleti kullanmış ve damar içi şırıngası yapmıştır.*

***53.-62.** Görmenin gözden çıkan ışınlarla gerçekleştiği görüşünün yanlışlığını ispatlamıştır.*

GİZLENMİŞ SÖZCÜK

4	49	38	35	62	V	42	54	14	7	21	M

Doğru cevabın bulunduğu seçeneği işaretleyiniz.

1. I. Sümerlerde ziggurat adı verilen tapınaklar aynı zamanda ürünlerin depolandığı yerlerdi. Buraya getirilen ürünleri görevliler kil tabletler üzerine ucu sivri nesnelerle basit resimler çizerek kaydediyorlardı. Örneğin başak resmi, buğday anlamına geliyordu. Kil tabletler kuruduğunda sertleşiyor ve uzun süre saklanabiliyordu.

II. Zaman içinde düşünceleri ifade etmek için yeni semboller kullanılmaya başlandı. Örneğin, kulak resmi, duymak; yan yana çizilen ağız, su içmek anlamına geliyordu. Daha sonraları kolay ve hızlı yazabilmek için resim çizmek yerine yazı gereçlerinin uçlarını kil üzerine bastırmaya başladılar. Böylece çivi şekline benzediği için çivi yazısı adı verilen yazı ortaya çıktı.

Numaralandırılmış cümlelerde çivi yazısı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Ortaya çıkışına
B) Yaygınlaşmasına
C) Korunmasına
D) Gelişimine

2. Matbaanın icadı ve kullanımının yaygınlaşmasıyla aşağıdakilerden hangisi arasında bir ilişki yoktur?

A) Okuma yazma oranının artması

B) Haber ve düşüncelerin hızlı yayılması

C) Monarşi yönetimlerin güç kazanmaya başlaması

D) Yeni fikirler ve araştırmaların geniş kitlelere ulaşması

3. I. Skolâstik düşüncelerin geliştiği

II. Bilimsel gelişmelere katkı sağlandığı

III. Bilgi aktarımının kolaylaştığı

Yazının icadının yukarıdaki durumlardan hangilerine katkısı olduğu söylenebilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4. MS 100'lerde Çin medeniyetinde kâğıt kullanılmaya başlandı. Böylece yazının korunması ve yaygınlaştırılmasında önemli bir kolaylık sağlandı. Kâğıt imal etmeyi öğrenen Uygur Türkleri kendi kitaplarını yazdılar. Çinlilerden kâğıt yapımını öğrenen Müslümanlar da bu icadın Orta Doğu'ya yayılmasını sağladılar. Haçlı Seferleri ile Avrupalılar Müslümanlardan öğrendikleri bu buluşu ülkelerine taşıdılar. Zaman içinde kâğıt yapımında yeni yöntemler keşfedildi.

Verilen bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Ülkelerin etkileşimi kâğıdın yayılmasını sağlamıştır.

B) Eserlerin ortaya çıkmasında kâğıdın etkisi olmuştur.

C) Kâğıdın bulunması bilginin korunmasına katkı sağlamıştır.

D) Avrupa'nın kâğıt ile tanışmasındaki en önemli faktör ticaret olmuştur.

5. Tarihte ilk defa Sümerler tarafından kullanılan çivi yazısı zamanla başka medeniyetler tarafından da kullanıldı. Bu medeniyetlerden biri olan Asurlar MÖ 600'lerde başkentleri Ninova'da binlerce tabletten oluşan bir kütüphane yaptılar. Tarihin bilinen bu ilk kütüphanesinde edebiyat, matematik, coğrafya, astronomi ve tıp gibi alanlarda kil tabletler bulunuyordu.

Buna göre Asurlar ile ilgili çalışma yapan bir araştırmacı aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) Çivi yazısını sadece Asurların kullanıldıklarına

B) Farklı bilim dallarında eserler ortaya koyduklarına

C) Asurların bilginin korunmasına katkı sağladıklarına

D) Asurların Sümer medeniyetinden etkilendiklerine

6. Aşağıdakilerden hangisinin icadı ile çok sayıda kitap hızlı bir şekilde basılmaya başlamıştır?

A) Radyo

B) Matbaa

C) Faks Makinesi

D) Mekanik Televizyon

7. • 1455'te Johannes Gutenberg ayrı ayrı hazırlanmış kurşun harfleri yan yana dizerek baskı yapan matbaayı icat etti.

• 1894'te Guglielmo Marconi radyo dalgalarıyla deneyler yaparak radyonun geliştirilmesine öncülük etti.

• 1925'te John Logie Baird mekanik televizyonu icat etti.

• 1965'te James Russell, kompakt diski (CD) icat etti. Böylece ses, görüntü ve daha pek çok bilgi içeren dosyalar kolayca kaydedilmeye ve depolanmaya başladı.

Yukarıda verilen icatlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Önceki yıllarda icat edildiği

B) Farklı bilim insanları tarafından icat edildiği

C) İnsanların yaşamına kolaylık sağladığı

D) İcatların günümüzde önemsenmediği

8. • M.Ö 300'lerde Mısır'da kurulmuştur.

• Çok sayıda el yazması eser bulunur.

• Mısır'a giren her kitap burada çoğaltılarak sahibine verilir, aslı ise kütüphanede kalırdı.

Bilgileri verilen kütüphane aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fenike Kütüphanesi

B) Ninova Kütüphanesi

C) Bergama Kütüphanesi

D) İskenderiye Kütüphanesi

9. **Yazının icadı ile;**

I. Bilginin korunması

II. Şehir devletlerinin kurulması

III. Düşünce ve bilginin yaygınlaştırılması

gibi durumlardan hangilerine ortam hazırlanmıştır?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

10. Genel Ağ birçok bilim insanının katkılarıyla geliştirildi. Bunlardan biri olan Tim Berners Lee (Tim Börnırs Li), 1989'da Dünya Çapında Ağ'ı (www) icat ederek Genel Ağ aracılığıyla web (veb) sitelerinin bilgisayarlarda görüntülenmesini sağladı. Genel Ağ günümüzde bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında önemli yere sahiptir. Artık büyük boyuttaki dosyalar nedeniyle cihazların kapasitesi yetersiz kaldığında birtakım sistemlerle dosyaları genel ağ üzerinde depolayabilmek mümkündür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Günümüz teknolojisinden örnek verilmiştir.

B) Teknoloji en üst ve son seviyeye ulaşmıştır.

C) Bilgiyi yayma ve aktarma çok kolaylaşmıştır.

D) Yer ve zaman kısıtlaması olmadan iletişim kurulabilmektedir.

11. Günümüzde İzmir ilinde yer alan Bergama antik kenti Bergama Krallığı'nın merkeziydi. İlk Çağ'ın en büyük kütüphanelerden biri buradaydı. Bergama Kütüphanesi, Mısır'daki İskenderiye Kütüphanesi'yle rekabet hâlindeydi. Mısır, Bergama'daki kütüphanenin kendi kütüphanesinin önüne geçmesini engellemek amacıyla papirüs satışını yasakladı. Bunun üzerine Bergamalılar yeni kitaplar yazılmasını sağlamak için hayvan derilerini işleyerek günümüzde parşömen olarak bildiğimiz kâğıt türünü kullanmaya başladılar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Papirüs üretiminin İzmir'de yaygın olduğuna

B) Bergama Kütüphanesinin daha popüler olduğuna

C) Rekabetin bilginin yayılmasına katkı sağladığına

D) Parşömen üretiminin papirüsten daha uygun olduğuna

12. Harezmî, Matematiğin bir dalı olan cebir biliminde yaptığı çalışmalar nedeniyle "cebirin babası" olarak tanındı. Hint rakamlarını inceleyerek "0" (sıfır) rakamını ilk defa kullandı. Böylece günümüzde kullandığımız onlu sayı sistemi ortaya çıktı. Enlem ve boylam daireleriyle ilgili ölçümler yaptı. Güneş, Ay ve gezegenlerin hareketlerini gözlemledi.

Buna göre Harezmî, Matematik dışında;

I. Tarih
II. Coğrafya
III. Astronomi

alanlarının hangilerinde çalışmalar yapmıştır?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

13. Felsefe alanındaki çalışmalarıyla "birinci öğretmen" kabul edilen İlk Çağ filozofu Aristo'dan sonra "ikinci öğretmen" olarak tanınan Türk-İslam bilgini kimdir?

A) Fârâbi
B) İbn-i Sînâ
C) İbn-i Haldûn
D) Kâtip Çelebi

14. İbn-i Firnas, bir planör yaparak uçmayı deneyen ilk bilim insanlarından biridir. İlk denemesindeki başarısızlığına rağmen tasarımını geliştirerek ikinci denemede on dakikadan fazla uçmayı başardı. Bunun yanında astronomi, müzik ve mühendislik alanlarında da çalışmalar yaptı.

Buna göre İbn-i Firnas ile ilgili,

I. Kararlı bir bilim insanıdır.
II. Gelişmelere kapalıdır.
III. Çok yönlüdür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

15. I. Güneş saatleri üzerine çeşitli çalışmalar yapması

II. İstanbul'un enlem ve boylam hesaplamalarını yapması

III. İstanbul'a geldikten sonra medresede ders vermeye başlaması

IV. Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi tarafından Ay'daki bir bölgeye ismi verilmesi

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden hangisi Ali Kuşçu'nun dünyaca ünlü bir bilim insanı olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

A) I
B) II
C) III.
D) IV.

16.
- El- Cezeri çağımızda birçok alanda kullanılmaya başlanan robotların ve otomatik makinelerin ilk örneklerini yaptı.
- İbn- i Sina, tıp alanında bilimsel deneylere önem vererek ilk defa sonda aletini kullandı ve damar içi şırıngasını yaptı.
- İbn-i Heysem, Fizik biliminde teorilerini sınamak için deney yapan ilk bilim insanlarından biri oldu.

Yukarıda verilen Türk-İslam bilim insanları ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Farklı alanlarda çalışmalar yaptıklarına
B) Alanlarındaki çalışmalara öncülük ettiklerine
C) Bilimsel gelişmelere katkı sağladıklarına
D) Çalışmalarında birbirleriyle yardımlaştıklarına

17. İbn-i Sînâ, tıp, felsefe, matematik, astronomi, kimya gibi farklı bilim dallarında iki yüzden fazla eser verdi. En önemli çalışmalarını tıp alanında yaptı. Mikroskobun icadından önce mikropların hastalıklara neden olduğunu buldu. Tıp alanında bilimsel deneylere önem vererek ilk defa sonda aletini kullandı ve damar içi şırıngasını yaptı. Avrupa'da "Avicenna (Avisenna)" adıyla tanındı ve "El-Kanun Fi't-Tıb" (Tıbbın Kanunu) isimli eseri burada 17. yüzyıla kadar Doğu'da ise 19. Yüzyıla kadar tıp eğitiminde kullanıldı.

Buna göre İbn-i Sînâ ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

A) Çalıştığı her alanda eser ortaya koymuştur.

B) Çalışmalarında deney ve gözleme yer vermiştir.

C) Yaptığı çalışmalar ile batı dünyasını da etkilemiştir.

D) Yaşadığı dönemde hastalıkları tespit etmede öncü olmuştur.

18. Kâtip Çelebi, Cihannüma adlı kitabının ilk kısmına önsöz ile başlar, yerküre, okyanuslar ve kıtalar ile ilgili genel bilgiler verir. İkinci bölümde; batıdan başlayarak doğuya doğru: Endülüs, Bosna, Macaristan ve Rumeli topraklara dair bilgiler verir. Yazar Venedik, Anadolu, Fransa, Vatikan, Britanya ile ilgili yeterli bilgilere ulaşamadığı için kitabına alamamıştır.

Bu bilgilere göre Kâtip Çelebi'nin kitabı hangi bilim dalı ile ilgilidir?

A) Tıp

B) Kimya

C) Coğrafya

D) Astronomi

19. Osmanlı Devleti'nin donanma komutanlarından Piri Reis, "Kitab-ı Bahriye" (Denizcilik Kitabı) adlı eserinde Akdeniz limanlarını tanıttı. Piri Reis'e ait dünya haritasının bir bölümü de günümüze kadar ulaşmıştır.

Metne göre Piri Reis ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Kalıcı eserler bırakmıştır.

B) Askeri görevlerde bulunmuştur.

C) Çizdiği harita ile yeni kıtalar bulunmuştur.

D) Coğrafya alanında çalışmalar yapmıştır.

20. I. Bütün cisimlerin yerkürenin merkezine doğru bir kuvvetle çekildiğini Newton'dan (Nivtın) yüzlerce yıl önce tespit etti.

II. "Mukaddime" adlı esrinde tüm devletlerin canlılar gibi doğum, gelişme, duraklama ve ölüm evrelerinden geçeceğinden söz etmiştir.

III. Çağımızda kullanılan robotların ve makinelerin ilk örneklerini yaptı. "Mekanik Araçlar Kitabı"nda bunların çalışma prensiplerini açıkladı.

Yukarıda bahsi geçen Türk-İslam bilim insanları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Ali Kuşçu	el- Harezmi	el- Cezeri
B)	Kâtip Çelebi	Farabi	el- Hazini
C)	el- Hazini	İbn-i Haldun	el- Cezeri
D)	el- Harezmi	İbn-i Haldun	Farabi

21. Orta çağ Avrupa'sında skolastik düşüncenin etkisi ile bilimsel gelişmeler yavaşlarken Türk-İslam dünyasında bilimsel çalışmalar için "Altın Çağ" ifadesi kullanılmıştır. XIII. ve XV. yüzyıllar arasında Türk-İslam dünyası, yetiştirdiği bilim insanları ve bu bilim insanlarının yaptığı çalışmalar ile dünyada bilime yön vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İslam dünyası ekonomik olarak en güçlü dönemini yaşamıştır.

B) Türk-İslam dünyası bilimsel alanda dünyaya örnek olmuştur.

C) Skolâstik düşünce Avrupa'yı olumlu yönde etkilemiştir.

D) Türk-İslam bilim insanları Avrupa'dan etkilenmiştir.

22. Bilim insanları insanlık tarihi boyunca düşüncelerini ifade etmek ve çalışmalarını rahat bir şekilde sürdürme konusunda sıkıntı yaşamışlardır.

Buna göre bilimin gelişebilmesi için öncelikli olarak hangisi gereklidir?

A) Maddi imkân
B) Özgür Düşünce
C) Bilimsel Bilgi
D) Kültür Zenginliği

23. I. Bilim ve sanatın gelişmesi
II. Mezhep birliğinin sağlanması
III. Skolastik düşüncenin yayılması
IV. Deney ve gözlemin önem kazanması

Yukarıda verilenlerden hangileri Avrupa'da düşünce özgürlüğünün geliştiğine kanıt olarak gösterilebilir?

A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

24. Newton, kütle çekim kanununu ortaya koyarak dünya ile nesneler arasında bir çekim olduğunu buldu. Buna dayanarak gezegenlerin de çekim kuvveti sonucunda Güneş'in çevresinde belirli bir yörüngede hareket ettiğini gösterdi. Newton, bu gözlemlerini kendi geliştirdiği yansıtmalı teleskopla gerçekleştirdi. Böylece uzay araştırmalarının öncülerinden oldu. Onun öncülüğünü yaptığı bu çalışmalar sayesinde bilim insanları 20. yüzyılda uzaya uydu ve insan göndermeyi başardı. Bu uydular sayesinde hava olaylarını gözlemleme ve iletişim kolaylaştı.

Buna göre Newton ile ilgili;

I. Günümüz teknolojisine katkı sağladığı
II. Bilimsel birikimini teknolojik ürüne dönüştürdüğü
III. Fizik alanındaki kütle çekim kanununu astronomide kullandığı

gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

25. • Gutenberg tarafından matbaanın icadı
• Newton'un eylemsizlik kanununu ortaya koyması
• Faraday'ın mıknatısın elektrik akımı üzerindeki etkisini ortaya koyması

Yukarıda verilenlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bilimsel birikimin oluşmasında farklı bilim insanlarının katkısı olmuştur.
B) Bilimsel gelişmeler, daha çok astronomi alanında olmuştur.
C) Bilimsel gelişmeler dönemi itibariyle sınırlı kalmıştır.
D) Bilimsel gelişmeler birbirleriyle bağlantılı olmuştur.

26. Orta Çağ Avrupa'sında Galileo, Copernicus (Kopernik)'in Dünya'nın Güneş etrafında döndüğü görüşünü savunduğu için kilise üyelerinden oluşan Engizisyon Mahkemesine çıkarıldı. Bu düşüncesi Katolik Kilisesinin öğretisiyle çelişiyordu. Galileo, ceza almamak için mahkemede düşüncelerinden vazgeçtiğini söylemek zorunda kaldı. Ancak Galileo'nun mahkemeden çıkarken alçak bir sesle "Ben ne dersem diyeyim Dünya dönmeye devam ediyor." dediği söylenir. Galileo gibi Avrupa'da düşüncelerinden dolayı birçok bilim insanı bu dönemde yargılanmıştır.

Metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Galileo dışında da bilime katkı sağlayanların olduğu
B) Galileo'nun düşüncelerinden dolayı yargılandığı
C) Bilimin gelişmesi için kilisenin çaba harcadığı
D) Orta Çağ Avrupa'sında baskı ortamının olduğu

27. Aşağıdakilerden hangisi Orta Çağ Döneminde Avrupa'da kilisenin önemini yitirmesiyle özgür düşünceye bağlı olarak ortaya çıkan hareketlerdir?

A) Reform – Rönesans
B) Sanayi İnkılâbı – Reform
C) Fransız İhtilalı – Rönesans
D) Sanayi İnkılâbı – Fransız İhtilalı

28. Aşağıda verilen örneklerden hangisi bilimsel çalışmaların engellendiğine kanıt olarak gösterileblir?

A) Türk İslam medeniyetinin deney ve gözleme dayalı bilimsel araştırmalara imkan sağlamaları ile 9.yüzyıldan 16.yüzyıla kadar bilim dallarında buluşlar yapmaları

B) Abbasi Halifelerinin, bilim insanlarının tartışmalarına katılarak özgür düşünmeyi destekleyerek bilimsel ve kültürel gelişmelere öncülük etmeleri

C) İyonlarda yöneticilerin farklı düşüncedeki bilim insanlarının görüşlerini özgürce açıklamalarına olanak tanımaları

D) Orta Çağ Avrupa'sında skolâstik düşünceye dayanan Katolik kilisenin farklı düşünceleri engellemesi

29. Bilimsel gelişmelere katkısı açısından özgür düşüncenin önemine aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

A) Çağdaş bilimin temsilcilerinden biri sayılan Bacon' ın, sırf düşünceleri yüzünden 14 yıl hapis yatmak zorunda kalması

B) Copernicus'un, matematik ve astronomi alanlarındaki çalışmalarını kilisenin baskısından dolayı yıllarca gizli tutması

C) Fatih Sultan Mehmet'in müslüman bilim adamlarından yararlanmasının yanında batılı devletlerden de bilim insanlarını saraya davet etmesi

D) Sayıların babası olarak bilinen Pisagor'un, ülkesindeki politik baskılardan İtalya'ya kaçması

30. Skolâstik Düşünce, özgür düşünceyi yasaklayarak deney ve gözleme yer vermemektedir. Kilise, evrenle ilgili bütün bilgilere sahip ve her şeyi bilmektedir. Kilisenin dediği her şey doğru ve yeni şeyler bulmak imkânsızdı. Bu durumda doğal olarak bilimsel gelişmelerin önünü kapatmıştır.

Buna göre skolâstik düşünce ile aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Otorite kilisedir.

B) Fikir özgürlüğü yoktur.

C) Amaç bilgiye ulaşmaktır.

D) Bilginin doğruluğunu kanıtlamaya gerek yoktur.

4. ÜNİTE
ZAMAN İÇİNDE BİLİM
FASİKÜL CEVAP ANAHTARI

A. BOŞLUK DOLDURMA

1. Çivi / Asurlar
2. Hiyeroglif
3. İskenderiye / Roma İmparatorluğu
4. Fenike
5. Çin
6. Ziggurat
7. Bergama / Parşömen

B. EŞLEŞTİRME

- (B) Gramofonun öncüsü olan fonografı icat etti.
- (A) Ayrı ayrı hazırlanmış kurşun harfleri yan yana dizerek baskı yapan matbaayı icat etti.
- (E) Radyo dalgalarıyla deneyler yaparak radyonun geliştirilmesine öncülük etti.
- (D) Mekanik televizyonu icat etti.
- (I) Fotokopi makinesini icat etti.
- (H) Kompakt diski (CD) icat etti.
- (İ) Dünya Çapında Ağ'ı (www) icat etti.
- (F) Eniyak adıyla ilk bilgisayarlardan birini üretti.

C. SARMAL BULMACA

- 1 – 10: İBN-İ HALDUN
- 11 – 18: PİRİ REİS
- 19 – 26: ALİ KUŞÇU
- 27 – 36: İBN-İ FİRNAS
- 37 – 44: EL CEZERİ
- 45 – 52: İBN-İ SİNA
- 53 – 62: İBN-İ HEYSEM

ŞİFRE: İSLAM VE BİLİM

D. ÇOKTAN SEÇMELİ

1	B
2	C
3	C
4	D
5	A
6	B
7	D
8	D
9	B
10	B
11	C
12	C
13	A
14	C
15	D
16	D
17	A
18	C
19	C
20	C
21	B
22	B
23	B
24	D
25	A
26	C
27	A
28	D
29	C
30	C